

10 kernprincipes IPC binnen VTS-opleidingen

(intrapersoonlijke competenties)

GRADUEEL

- Bewust geïnitieerde zelfreflectie komt **van bij de start** van een VTS-opleidingstraject aan bod. **Veelvuldige oefening** is essentieel om een mentaliteitswijziging in functie van levenslang leren te bereiken.
- Het aanleren van een vaardigheid/attitude gebeurt **stapsgewijs**. We voorzien een **klimming** met betrekking tot het aanleren van reflectieve praktijken (vanaf Initiator) en kritische zelfreflectie (vanaf Instructeur B) doorheen de verschillende VTS-opleidingsniveaus. Van eenvoudig/beperkt naar meer complex/uitgebreid doorheen de opleidingsstructuur.

GELAAGD

- 'Intrapersoonlijke competenties' vormen een koepelbegrip dat verschillende facetten en deelcompetenties omvat. Enerzijds zijn er **reflectieve vaardigheden** (= terugblikken op concreet handelen), anderzijds is er de meer diepgaande vorm van **kritische zelfreflectie**.
- Beide lagen worden doorheen de VTS-opleidingen aangeboden.

GESTRUCTUREERD/METHODISCH

- Om gericht resultaat te bereiken, is het belangrijk om **structuur** mee te geven aan het **reflectieproces**. Voor een aanpassing van gedrag moeten namelijk verschillende stappen worden doorlopen.
- **Voor elke stap/fase** binnen het aanleerproces ontwikkelden we **specifieke methodieken** die we onderbrengen in de 2 IPC-vakken in de VTS-opleidingen, namelijk 'Feedback en reflectie stage' en 'Competentieontwikkeling van de trainer'.

ONTWIKKELINGSGERICHT

- Geen reflectie om de reflectie, maar steeds met een bepaalde **finaliteit** voor ogen, namelijk **voortgang maken** als trainer, gericht op de **ontwikkeling** van de eigen competenties.

COACHEND/BEGELEID

- En **niet docerend of evaluerend**. Speciaal voor het begeleiden van intrapersoonlijke competentieontwikkeling maakte de term 'docent' plaats voor de meer gepaste term '**leercoach**'. Een leercoach begeleidt/coacht cursisten, ondersteunt reflectie, lokt leren uit en leert cursisten een spiegel voorhouden.
- In functie van deze rol worden leercoaches gericht voorbereid, ondersteund en bijgeschoold.

PRAKTISCH

- Quasi alle inhouden met betrekking tot IPC worden zo praktisch mogelijk vertaald zodat cursisten er binnen hun **eigen context zelfstandig** mee aan de slag kunnen gaan.
- Het aanbieden van **praktische handvaten**, **nuttige methodieken** en **persoonlijke ondersteuning** staan centraal. Theoretische kennis wordt tot een absoluut minimum beperkt.

VEILIG

- Zelfreflectie is een **persoonlijke aangelegenheid** en het leerklimaat moet dan ook zo veilig mogelijk worden ervaren door cursisten, zo niet zal het gewenste leereffect uitblijven.
- Met betrekking tot IPC vindt binnen de Vlaamse Trainersschool daarom **nooit formele evaluatie** plaats om op die manier sociale wenselijkheid te voorkomen en kansen op authentieke zelfreflectie te faciliteren.

PERSOONLIJK/ZELFGESTUURD

- De cursist staat centraal. Leren vertrekt vanuit de cursist zelf, hij/zij **is verantwoordelijk voor het eigen leerproces**. Niet de leercoach, maar wel de cursist bepaalt datgene wat hij/zij wenst te leren, de manier waarop het leerproces grotendeels wordt aangepakt, enz. (bottom-up-aanpak).

PERMANENT

- Zelfreflectie is nooit af, het is een **continue proces** waarbij het eindpunt van de ene reflectiecyclus meteen ook het beginpunt van een nieuwe cyclus betekent.
- Iedere leercoach kan **binnen elk contactmoment/vak** reflectie uitlokken en stimuleren. Dit gaat dus verder dan de twee specifieke IPC-vakken die we ontwikkelden.

EVIDENT

- IPC wordt gepromoot en geïmplementeerd als zijnde een evidentie, een noodzakelijke competentie waarover elke (gekwalficeerde) trainer dient te beschikken in functie van **verdere voortgang** en als **basis voor levenslang leren**.